

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

**УКРАЇНА У СВІТОВИХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ:
КУЛЬТУРА, ЕКОНОМІКА, СУСПІЛЬСТВО»**

**VI МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

27–28 березня 2024 року

Реєстрація Міністерства освіти і науки України
Лист ІМЗО від 04.01.2024 № 21/08-7

Тези доповідей

Частина 2

КИЇВ – 2024

УДК 33+316.7](477)
Е 457

*Друкується за рішенням Вченої ради
Київського університету культури
(протокол № 8 від 18 березня 2024 р.)*

Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 27–28 березня, 2024 р. / М-во освіти і науки України; Київ. ун-т культури, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2024, Част. 2.307 с.

Збірник містить наукові тези Міжнародної науково-практичної конференції «Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство», яка відбулася 27–28 березня 2024 р. Співорганізатори: Інститут модернізації змісту освіти, Україна; Батумський державний університет мистецтв, Грузія; Вища школа менеджменту у Варшаві, Польща. Матеріали охоплюють певні підсумки наукових досліджень провідних учених України та інших країн – учасниць конференції, а також доробки докторантів, аспірантів, магістрантів і будуть цікавими та корисними для широкої наукової громадськості, фахівців економічної та соціокультурної сфери, викладачів, аспірантів, студентів.

Матеріали подано в авторській редакції
© Київський університет культури, 2024
© Автори тез, 2024

ЗМІСТ

Секція 5 ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

<i>Авілов Д. Ю., Пересічна С. М.</i>	ФОРМУВАННЯ СУЧАСНИХ КОНЦЕПЦІЙ РАЦІОНАЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ В ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	13
<i>Антоненко В. С., Краснюк Д. В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	16
<i>Батченко Л. В., Абрамович А. С.</i>	ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВИМИ КОМУНІКАЦІЯМИ У СФЕРІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ	20
<i>Батченко Л. В., Писарєв Д. Ю.</i>	ОПТИМІЗАЦІЯ СТРАТЕГУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА СФЕРИ ПОСЛУГ	23
<i>Бовш Л. А., Гопкало Л. М.</i>	ЗЕЛЕНИЙ ГОТЕЛЬНИЙ БІЗНЕС: ТРЕНДИ ТА МОЖЛИВОСТІ	25
<i>Боднар В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕТНІЧНИХ РЕСТОРАНІВ	28
<i>Василенко О. В., Баняс А. І.</i>	ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОГО І ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	31
<i>Василенко О. В., Ізріцов С. С.</i>	ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	34
<i>Василенко О. В., Почоменко В. В.</i>	СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ	36

<i>Василенко О. В., Чуприк Л. Я.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ	38
<i>Верезомська І. Г., Шелег О., Галагуз К.</i>	МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	41
<i>Ворошилова Г. О., Турович Д. П.</i>	КУЛЬТУРА ОБСЛУГОВУВАННЯ ЯК СКЛАДНИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	45
<i>Гаврилюк О. О.</i>	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОМПЛЕКСНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТУРИСТІВ У ЗАКЛАДАХ ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	47
<i>Голубець І. М., Матвійчук М. М.</i>	РОЗВИТОК ГІРСЬКОЛИЖНИХ КУРОРТІВ: ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ	50
<i>Голубець І. М., Поволоцька Л. О., Копичко А. І.</i>	УПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ПІДВИЩЕННЯ ПРИВАБЛИВОСТІ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	53
<i>Голубець І. М., Слінько О. А.</i>	ТРАДИЦІЯ ГОСТИННОСТІ ЯК СКЛАДНИК ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ІТАЛІЇ	57
<i>Грицуна М. В.</i>	УДОСКОНАЛЕННЯ РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЮ SKY LOFT КИЇВ	60
<i>Земліна Ю. В., Вигодованець С. В.</i>	ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КУРОРТНИХ ГОТЕЛІВ У РЕГІОНАХ УКРАЇНИ	63
<i>Земліна Ю. В., Качмар А. В.</i>	СУТНІСТЬ, ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	65

<i>Земліна Ю. В., Марчук А. Б.</i>	УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В ГОТЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	68
<i>Земліна Ю. В., Мільчаковський Д. М.</i>	СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	71
<i>Кальнишевська М. О.</i>	ВИКОРИСТАННЯ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	73
<i>Козак Д. А.</i>	МОДЕЛЬ КРЕАТИВНИХ ПРОСТОРІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО І ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ	75
<i>Ковальчук Я. М., Голубець І. М.</i>	КЛЮЧОВІ МЕТОДИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ РЕСТОРАНУ	78
<i>Козловський Є. В., Саніна В. І., Яценко А. П. Комко Ф. Є.</i>	ІННОВАЦІЙНІ ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТУРИЗМУ КЕЙС «ЕФЕКТИВНА КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ДРАЙВЕР РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ УКРАЇНИ»	81 83
<i>Кутухова К. А., Андрущенко В. О.</i>	АНАЛІЗ ВЕБСАЙТУ КАФЕ-КОНДИТЕРСЬКОЇ «NAMELAKA»	87
<i>Литвин О. В., Кирилюк І. М.</i>	ВПЛИВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	90
<i>Макаренко І. Г., Федчук А. В.</i>	ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА НА РЕКЛАМНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	92
<i>Неїленко С. М., Аношкіна Я. О.</i>	ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД РОБОТИЗАЦІЇ ЗАКЛАДІВ СЕРВІСНО-ВИРОБНИЧИХ ПРОЦЕСІВ У ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ	95

<i>Н Бірук В. В., Белялова К. І.</i>	СТРАТЕГІЇ ВИЖИВАННЯ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	99
<i>Неїленко С. М., Гирич Є. О., Кравченко Є. С.</i>	СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	101
<i>Неїленко С. М., Макаренко В. О.</i>	ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЕКОЛОГІЗАЦІЇ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ	104
<i>Олійник О. М., Дерпач В. Р.</i>	CRM-ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ ЛОЯЛЬНОСТІ СПОЖИВАЧІВ ГОТЕЛЮ	106
<i>Пересічна С. М., Зубенко К. С.</i>	СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СПА-ПОСЛУГ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ	109
<i>Пересічна С. М., Недашківський В. В.</i>	УДОСКОНАЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ПОСЛУГ У ГОТЕЛІ	112
<i>Пересічна С. М., Резніченко М. О.</i>	ТЕНДЕНЦІЇ НАДАННЯ ПОСЛУГ ЗАКЛАДАМИ ШВИДКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ	115
<i>Поворознюк І. М.</i>	НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	118
<i>Поцко П. О., Сапельнікова Н. Л.</i>	ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	121
<i>Ревенко І. В.</i>	ГАСТРОТУРИЗМ ЯК ОДИН З ПЕРСПЕКТИВНИХ НАПРЯМІВ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ	123
<i>Романенко О. О.</i>	СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ КУЛЬТУРНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	126

<i>Русавська В. А., Дуденко С.</i>	СИСТЕМА БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ПОСЛУГ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	128
<i>Русавська В. А., Черватюк В.</i>	РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОПЕРАТОРІВ РИНКУ В КОНТЕКСТІ ХАРЧОВОЇ БЕЗПЕКИ В РЕСТОРАННИХ ЗАКЛАДАХ	131
<i>Слатвінська Л. А.</i>	ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА У ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	134
<i>Соловійов О. Ю., Калануша Л. О.</i>	СТВОРЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	137
<i>Ткаченко А. В.</i>	ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТУРЕЧЧИНИ	140
<i>Чернявська Т. Р., Сапельнікова Н. Л.</i>	ЕКОТРЕНДИ В РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ І СОЦІАЛЬНО- КУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ	143
<i>Яворська О. М.</i>	ПЕРСПЕКТИВНІ ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ФОРМУВАННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ УКРАЇНИ	145

Секція 6

ПРАВО ТА КУЛЬТУРА: ПРОБЛЕМИ ЇХ ВЗАЄМОДІЇ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

<i>Григорчук Т. В., Ляхова Р. Р.</i>	ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ФОТОКОНТЕНТУ В СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ПРОЄКТАХ	149
<i>Зараховський О. Є., Савчук О. І., Іова О. Ю.</i>	МІЖНАРОДНИЙ РЕЛІГІЙНО- ПАЛОМНИЦЬКИЙ ТУРИЗМ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	152

Секція 7
ЕКОНОМІКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ:
ПІДПРИЄМСТВО, РЕГІОН, КРАЇНА

<i>Nikolaieva A. M.</i>	FEATURES OF THE FORMATION OF SOURCES OF FINANCIAL RESOURCES AT ENTERPRISES IN THE CONSTRUCTION INDUSTRY	155
<i>Антоненко В. С., Мельник Ю. Р.</i>	НЕМАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ТУРЕЧЧИНИ ЯК СУЧАСНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ РЕСУРС	157
<i>Антоненко В. С., Чертенкова В. М.</i>	НЕМАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА КИТАЮ ЯК СУЧАСНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ РЕСУРС	160
<i>Беновська Л. Я.</i>	ДО ПИТАНЬ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕЛЕГОВАНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ	164
<i>Верезомська І. Г., Науменко С., Стадник Н.</i>	ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ	166
<i>Жабинець О. Й.</i>	АГЛОМЕРАЦІЇ ЯК ДРАЙВЕРИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ	170
<i>Загарій В. К., Ковальчук Т. Г.</i>	ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА ЯК СКЛАДНИК ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЄВРОПИ	172
<i>Ішук Л. І.</i>	ТЕОРЕТИКО-ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ	175
<i>Карпеко О. В.</i>	ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	178
<i>Ключник Л. В.</i>	ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	181

*Слатвінська Л. А., канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри технологій та організації туризму
і готельно-ресторанної справи,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини,
м. Умань, Україна*

ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА У ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Військова агресія росії проти України, створює значні виклики та нестабільність для туристичного бізнесу. Конфлікт негативно впливає на туристичну інфраструктуру, попит і пропозицію та загальне бізнес-середовище.

Підприємства туристичного бізнесу стикаються зі значними труднощами у забезпеченні безпеки та залученні туристів, одночасно намагаючись зберегти економічну стійкість. Відбудова та реформування туристичної інфраструктури, а також зміни у попиті та сприйнятті споживачів ставлять під сумнів традиційні підходи до підприємництва в туризмі. Тому детальний аналіз та визначення перспективних напрямків стратегічного планування є необхідними для забезпечення сталості розвитку.

Україна знаходиться у стані гострої гуманітарної кризи через збройну повномасштабну агресію росії. У цій складній політичній ситуації державні та громадські інституції сектору туризму України у певній мірі підтримуються світовими інституціями на політичному, гуманітарному, економічному, дипломатичному і санкційному рівнях та військовою допомогою.

Сучасні тенденції, які спостерігаються у секторі туризму на світовому рівні демонструють солідарність з Україною. На думку Генерального секретаря ООН Антоніу Гутерреша туризм приносить прогрес як один із найбільших секторів світової економіки, він має велику силу для поєднання культур, створення нових можливостей і сприяння сталому розвитку [1].

UN Tourism (UNWTO) визначила пріоритети для туристичного сектора, які формуватимуть тенденції розвитку і українського туристичного ринку: інвестиції, освіта, розширення можливостей молоді та стійкість. Визначивши напрямок руху, UN Tourism (UNWTO) розвиває свою програму роботи разом із країнами-членами, пропонує ще більше можливостей для ще більшої кількості людей і спільнот, зосереджуючись при цьому на темі Всесвітнього дня туризму 2024: Туризм і мир [1].

Розвиток галузі туризму шляхом реалізації підприємницьких ініціатив у економічному просторі України залежить від загальної економічної та безпекової ситуації. Повномасштабне військове вторгнення та інтенсивні бойові дії, що тривають в Україні з 24 лютого 2022 року завдали значного удару по економічній, соціальній та гуманітарній системах української держави.

З метою оцінки макроекономічного стану України у нашому дослідженні ми звернулись до аналізу фінансово-економічних наслідків війни, що опубліковані у блозі Тетяни Богдан – доктора економічних наук, директорки з наукової роботи в Growford Institute, де зазначено, що вартість збитків і втрат від російської агресії вже сягають рекордних величин, а падіння реального ВВП в Україні є більш глибоким, ніж у більшості країн, які мали досвід збройних конфліктів. Військова агресія росії проти України викликала масштабні руйнування виробничого капіталу та інфраструктури, принесла людські жертви та соціальні втрати. Війна призвела до скорочення робочих місць і доходів, зменшення купівельної спроможності і обсягів накопичених активів. У 2022 році національна економіка втратила 29,2% реального ВВП, а 13,5 млн. осіб змушені були покинути свої домівки. Більше 7 млн осіб опинилися за межею бідності, а рівень бідності сягнув 24% населення [2].

Експерти Світового банку і Єврокомісії оцінюють пошкодження від війни в Україні в період з 24 лютого 2022 р. до 24 лютого 2023 р. в сумі 134,7 млрд доларів США, а потреби у відновленні – 410,6 млрд. доларів США. Зокрема, сектор культури і туризму пошкоджений у сумі 2,6 млрд. доларів США, а потреби на відновлення становлять 6,9 млрд. доларів США [2].

Водночас, Україна зберегла макрофінансову стабільність та залучила значну міжнародну допомогу, що позитивно вплине на перспективи післявоєнного відновлення.

Очевидним є те, що вирішення нагальних питань, таких як забезпечення стабільного постачання необхідного для української армії, надання допомоги постраждалому цивільному населенню, відновлення інфраструктури, забезпечення повноцінного функціонування життєво важливих систем в умовах військового стану та запровадження елементів післявоєнної відбудови, практично неможливо без міцного економічного підґрунтя.

Сьогодні національна економіка в тому числі і економіка туризму є пріоритетом, який визначатиме як перебіг воєнних дій, так і здатність України до успішної відбудови після їх завершення. Успіх на економічному та соціальному фронтах значною мірою залежить від здатності підприємців та управлінців різних рівнів формулювати стратегічні плани та забезпечувати їх ефективну практичну реалізацію, зокрема, своєчасне виконання першочергових завдань, а найкраще до змін у кризових ситуаціях адаптуються підприємці.

Наразі необхідно більш чітко визначити пріоритети, адже країна має необхідні умови для неминучого післявоєнного економічного та соціального відновлення, включаючи невідкладну відбудову зруйнованих міст та модернізацію туристичної інфраструктури. Значною мірою це стане можливим завдяки міжнародній допомозі, яку забезпечують зарубіжні партнери.

Активізація підприємницької діяльності у туристичному секторі має свої особливості через специфічні риси галузі, які актуальні і у період воєнного стану. Охарактеризуємо деякі ключові особливості підприємництва у туризмі:

1) сезонність: багато підприємств у туристичній галузі стикаються з сезонністю попиту. Підприємства мають розробляти стратегії для згладжування впливу сезонності на свою діяльність;

2) конкуренція: конкуренція у туристичному секторі завжди велика як на внутрішньому так і зовнішньому ринках. Підприємства мають старатися виділятися серед інших, пропонуючи унікальні послуги, комфорт й безпеку та додаткові переваги для туристів;

3) залежність від іміджу та репутації: у туризмі, особливо в готельній галузі, репутація грає важливу роль. Враження туристів може суттєво впливати на успіх бізнесу, і тому підприємства мають активно працювати над своєю репутацією та взаємодією з клієнтами;

4) партнерство з іншими галузями: багато підприємств у туризмі залежать від партнерських відносин з іншими галузями. Наприклад, готелі можуть співпрацювати з ресторанами, транспортними службами тощо.

5) інновації та технології: за останні кілька років інновації та технології значно змінили туристичну галузь. Від бронювання готелів онлайн до використання віртуальної реальності для привертання туристів, підприємства мають бути готовими впроваджувати нові технології для забезпечення конкурентоспроможності;

б) збереження навколишнього середовища: зростаюча увага до екологічних питань і збереження навколишнього середовища впливає на туристичний сектор. Підприємства мають враховувати екологічні стандарти та практики, щоб відповідати сучасним вимогам та вподобанням туристів;

7) культурна чутливість: здатність поважати та враховувати місцеву культуру та традиції є важливою для успішного ведення туристичного бізнесу. Підприємства мають адаптувати свої послуги до особливостей та вимог місцевого споживача.

Ці особливості вимагають від керівників та команд підприємств у туристичному секторі гнучкості, креативності та відкритості до змін для успішного конкурування на ринку навіть у період воєнного стану в Україні.

Розвиток підприємництва в туристичному секторі під час війни в Україні є складним завданням, оскільки конфлікти та війни часто призводять до невизначених умов та несприятливого середовища для подорожей.

Економічна оцінка та аналіз показників підприємницької діяльності в туристичному секторі свідчить про стрімке падіння економічної активності малих та середніх підприємств, які є локомотивом туристичного сектору.

Однак, деякі ключові поступальні напрями можуть бути адаптовані під стратегічні пропозиції в контексті розвитку туризму під час війни з ціллю розвитку підприємницьких ініціатив за рахунок власних та донорських ресурсів: безпека та стабільність, військовий туризм, підтримка туризму в мирних зонах, гуманітарні туристичні проекти, маркетингові заходи та комунікації, спеціальні заходи та заохочення для туристів.

Для оптимістичного сценарію розвитку можна узагальнити та визначити деякі ключові аспекти підприємництва в Україні на сучасному етапі під впливом світових поступальних тенденцій, що властиві саме сектору туризму: створення робочих місць, залучення інвестицій, стимулювання місцевої економіки, інновації та розвиток, залучення уваги до місцевої культури і спадщини, сприяння сталому розвитку, розширення туристичних пропозицій, розвиток бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. UN Tourism. URL: <https://www.unwto.org/un-tourism-news-unwto-in-2024-advancing-priorities-and-moving-close-to-members> (дата звернення 14.01.2024).

2. Фінансово-економічні наслідки війни. URL: https://lb.ua/blog/tetiana_bohdan/550614_finansovoeconomichni_naslidki.html. (дата звернення 14.01.2024).

3. Слатвінська Л. А. Сучасний стан та перспективи розвитку суб'єктів туристичної діяльності в Україні. *Економічні горизонти*. 2023. №4 (26). С. 76 – 87.

URL: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.4\(26\).2023.291960](https://doi.org/10.31499/2616-5236.4(26).2023.291960) (дата звернення 14.01.2024).

*Соловійов О. Ю., викладач,
Коледж при ПВНЗ «Херсонський
економічно-правовий інститут»;*

*Калануша Л. О., аспірант,
ПВНЗ «Київський університет культури»,
м. Київ, Україна*

СТВОРЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Діловий туризм – це динамічно зростаючий сектор світового туризму, який має значний потенціал для розвитку економіки України. Він може стимулювати економічне зростання, створювати нові робочі місця та покращувати імідж країни на міжнародній арені. Однак для того, щоб діловий туризм в Україні розвивався, необхідно створити відповідну інфраструктуру. Фахівці, що працюють у туристичному бізнесі доводять, що приблизно $\frac{1}{4}$ подорожей світу – це бізнес-туризм. Причому щоденні витрати бізнесмена в 3-4 рази перевищують витрати так званого «рядового» туриста [1, с. 3].

Для початку, спробуймо, оглянути сучасний стану інфраструктури ділового туризму в Україні, а також окреслити ключові виклики та можливості для її розвитку. За даними Державної служби статистики України, у 2022 році Україну відвідали 10,7 мільйонів іноземних туристів, з яких 2,5 мільйона – з діловими цілями [3]. Незважаючи на значний потенціал, інфраструктура ділового туризму в Україні все ще потребує значного розвитку.